

Vec C-174/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

21. marec 2023

Vnútroštátny súd:

Cour de cassation

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

15. marec 2023

Navrhovatelia v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

HJ

IK

LM

Odporca v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

Twenty First Capital S.A.S.

Stručný opis skutkových okolností a konania vo veci samej

- 1 V marci 2014 spoločnosť R participation, ktorú založil HJ a ktorej spoločníkmi sú LM a IK, previedla na spoločnosť T prostredníctvom prevodu obchodného podniku tri fondy kolektívneho investovania zamerané na investície na rozvíjajúcich sa trhoch (ďalej len „fondy R“). HJ sa stal zamestnancom spoločnosti T.
- 2 Dňa 5. júna 2014 HJ s cieľom zorganizovať prevzatie tejto činnosti spoločnosťou Twenty First Capital (ďalej len „spoločnosť TFC“) uzavrel s touto spoločnosťou zmluvu, na základe ktorej sa TFC zaviazala zamestnať ho najneskôr 1. novembra 2014.
- 3 Dňa 27. júna 2014 tie isté zmluvné strany uzavreli zmluvu o partnerstve, ktorá stanovovala rôzne odmeny v prospech IK, HJ a LM. Dňa 24. októbra 2014 spoločnosť T previedla na spoločnosť TFC časť svojho obchodného podniku zahŕňajúcu fondy R, dňa 11. decembra 2014 sa HJ stal členom riadiaceho orgánu spoločnosti TFC v pozícii generálneho riaditeľa a druhého najvyššieho riadiaceho pracovníka.
- 4 HJ a IK podali proti spoločnosti TFC žalobu na základe zmluvy o partnerstve a o náhradu škody. LM dobrovoľne vstúpila do konania ako vedľajší účastník konania. TFC podala protinávrh na vyhlásenie neplatnosti zmluvy o partnerstve.
- 5 Rozsudkom z 10. januára 2019 Tribunal de grande instance de Paris (Súd prvého stupňa Paríž) rozhodol, že odmeny uvedené v zmluve o partnerstve mali za úlohu odmeniť spoluprácu, ktorá sa má vykonávať v rámci zamestnaneckých pomerov HJ a LM, ako aj v rámci mandátov HJ v orgánoch spoločnosti. Po zistení, že TFC je správčskou spoločnosťou spravujúcou aspoň jeden alternatívny investičný fond (ďalej len „AIF“), rozhodol, že tieto odmeny musia byť v súlade s pravidlami stanovenými v článku L. 533 – 22 – 2 code monétaire et financier (menový a finančný zákonník) a článkom 319 – 10 všeobecného nariadenia AMF, ktoré sú súčasťou kogentných noriem riadenia. Keďže rozhodol, že to tak nie je, zrušil zmluvu o partnerstve a zamietol návrhy.
- 6 Rozsudkom z 8. februára 2021 Cour d’appel de Paris (Odvolací súd Paríž) tento rozsudok potvrdil. IK, HJ a LM podali proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok.

Relevantné ustanovenia práva Únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES

a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L 174, 2011, s. 1) (ďalej len „smernica AIFM“).

Článok 13

„1. Členské štáty vyžadujú od správcov AIF, aby pre kategórie zamestnancov vrátane vyššieho manažmentu, zamestnancov, ktorí prijímajú riziká, zamestnancov v kontrolných funkciách a akýchkoľvek zamestnancov, ktorých celkové odmeňovanie ich radí do rovnakej triedy odmeňovania ako vyšší manažment a zamestnancov, ktorí prijímajú riziká, ktorých pracovná činnosť má významný vplyv na ich rizikové profily alebo rizikové profily správcov AIF alebo AIF, ktoré spravujú, mali také politiky a postupy odmeňovania, ktoré sú v súlade s riadnym a účinným riadením rizík, podporujú ho a nenabádajú na riskovanie, ktoré nezodpovedá rizikovým profilom, štatútu alebo zakladajúcim dokumentom AIF, ktoré spravujú.

Správca AIF určuje politiku a postupy odmeňovania v súlade s prílohou II.

2. ESMA zabezpečí vypracovanie usmernení na správne politiky odmeňovania, ktoré sú v súlade s prílohou II. V týchto usmerneniach sa zohľadnia zásady správnych politík odmeňovania stanovené v odporúčaní 2009/384/ES, veľkosť správcov AIF a veľkosť AIF, ktoré spravujú, ich vnútorná organizácia a povaha, rozsah a komplexnosť ich činností. ESMA úzko spolupracuje s Európskym orgánom dohľadu (Európskym orgánom pre bankovníctvo) (EBA).“

Článok 61 ods. 1

„Správca AIF, ktorý vykonáva činnosti podľa tejto smernice pred 22. júlom 2013, prijme všetky opatrenia, ktoré sú potrebné na dosiahnutie súladu s vnútroštátnym právom vychádzajúcim z tejto smernice, a predloží žiadosť o povolenie do jedného roka od tohto dátumu.“

Nadobudnutie účinnosti a lehota na prebratie

Smernica AIFM v súlade so svojím článkom 70 nadobudla účinnosť 21. júla 2011. V súlade s jej článkom 66 mali členské štáty do 22. júla 2013 prebrať podstatné ustanovenia tejto smernice, najmä jej článok 13.

Uvádzané vnútroštátne ustanovenia

Článok L.533 – 22 – 2 code monétaire et financier (menový a finančný zákonník), ktorý bol zavedený nariadením č. 2013 – 676 z 25. júla 2013, ktorým sa mení právny rámec správy aktív (ktorý nadobudol účinnosť 28. júla 2013), preberá článok 13 smernice AIFM. Tento článok stanovuje:

„Správcovské spoločnosti AIF uvedené v bodoch 1 a 2 časti II tohto článku určujú politiky a postupy odmeňovania nasledujúcich osôb, ak ich profesionálne činnosti

majú vplyv na rizikové profily správcovských spoločností alebo AIF, ktoré spravujú:

1° konatelia,

2° členovia predstavenstva alebo riadiaceho orgánu,

3° riaditelia jednoduchých akciových spoločností a osoby vykonávajúce riadiace funkcie ...,

4° zamestnanci, ktorí prijímajú riziká,

5° zamestnanci v kontrolných funkciách,

6° osoby podliehajúce právomoci správcovskej spoločnosti, ktorých celkové odmeňovanie ich radí do rovnakej triedy odmeňovania ako vyšší manažment... a zamestnanci, ktorí prijímajú riziká.

Politiky a postupy odmeňovania musia byť v súlade s riadnym a účinným riadením rizík, podporujú ho a nenabádajú na riskovanie, ktoré nezodpovedá rizikovým profilom, štatútu alebo zakladajúcim dokumentom AIF.

II.– Tento článok sa uplatňuje na správcovské spoločnosti AIF:

1° ...

2° ...

Všeobecné nariadenie Autorité des marchés financiers (Úrad pre cenné papiere a trhy) stanovuje podmienky politík a postupov odmeňovania týchto správcovských spoločností.“

Článok 33 časť I nariadenia z 25. júla 2013 obsahuje prechodné ustanovenie, podľa ktorého „správcovská spoločnosť vykonávajúca ku dňu uverejnenia tohto nariadenia činnosti zodpovedajúce ustanoveniam obsiahnutým v tomto nariadení, požiadajú o povolenie ako správcovskej spoločnosti ... pred 22. júlom 2014.“

Vysvetľovacia správa k dekrétu č. 2013 – 687 z 25. júla 2013, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 2013 – 676, obsahuje toto ustanovenie: „Nadobudnutie účinnosti: správcovské spoločnosti, ktoré vykonávajú činnosti zodpovedajúce ustanoveniam obsiahnutým v tomto dekréte ku dňu jeho uverejnenia, prijímú všetky opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s jeho ustanoveniami a najneskôr do 22. júla 2014 predložia príslušnú žiadosť o povolenie ...“.

Podstatné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 7 Navrhovatelia v rámci svojho opravného prostriedku predovšetkým tvrdia, že požiadavky stanovené v článku 13 smernice AIFM a prebraté do francúzskeho

práva článkom L. 533 – 22 – 2 code monétaire et financier (menový a finančný zákonník) sa uplatnia až od získania povolenia správcom AIF. Keďže spoločnosť TFC získala povolenie až 18. augusta 2014, vyvodzujú z toho, že pravidlá týkajúce sa odmeňovania sa na túto spoločnosť ku dňu uzavretia zmluvy o partnerstve, t. j. k 27. júnu 2014, neuplatňovali. Subsidiárne tvrdia, že tieto pravidlá neboli 27. júna 2014 záväzné. Tvrdia, že Cour d'appel (Odvolací súd) tým, že považoval tieto pravidlá za uplatniteľné od 22. júla 2013, porušil článok 1 code civil (Občiansky zákonník) a článok 33 nariadenia z 25. júla 2013, vykladaného v súlade s článkom 61 ods. 1 smernice AIFM.

- 8 Navrhovatelia na podporu svojej analýzy predkladajú dokument v anglickom jazyku s názvom „AIFMD Q&As from the European Commission“ vypracovaný Európskou komisiou, pričom predložili tento jeho preklad:

„[otázka] Článok 61 ods. 1 stanovuje, že správcovia AIF, ktorí vykonávajú činnosti podľa tejto smernice pred 22. júlom 2013, prijímú všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s vnútroštátnymi právnymi predpismi vyplývajúcimi z tejto smernice a požiadajú o povolenie do jedného roka od tohto dátumu. Znamená to, že správcovia majú jeden rok na to, aby dosiahli úplný súlad s vnútroštátnymi právnymi predpismi a podali žiadosť o povolenie?

[odpoveď] Počas jednoročného prechodného obdobia sa od správcov AIF očakáva, že vynaložia maximálne úsilie na splnenie požiadaviek vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa preberá smernica AIFM. Povinnosť požiadať o povolenie ... je právne záväzná, ale možno ju splniť v lehote jedného roka po nadobudnutí účinnosti smernice. Pokiaľ ide o ostatné povinnosti vyplývajúce zo smernice AIFM (ako napríklad ... odmeňovanie ...), správca AIF, ktorý existoval v čase nadobudnutia účinnosti smernice AIFM, musí počas prechodného obdobia prijať všetky opatrenia (t. j. vynaložiť maximálne úsilie) na dosiahnutie súladu so smernicou AIFM v súvislosti so všetkými činnosťami vykonávanými po nadobudnutí účinnosti smernice (22. júla 2013). Po skončení tohto prechodného obdobia sú všetky povinnosti vyplývajúce zo smernice AIFM právne záväzné.“

- 9 Uvádzajú tiež Otázky – Odpovede týkajúce sa smernice AIFM, ktoré uverejnil ESMA a v ktorých sa uvádza:

„Otázka 1 [posledná aktualizácia zo 17. februára 2014]: V ktorom účtovnom období majú správcovia AIF, ktorí vykonávajú činnosti podľa smernice AIFM pred 22. júlom 2013 a podávajú žiadosť o povolenie podľa smernice v období od 22. júla 2013 do 22. júla 2014, po prvýkrát uplatňovať pravidlá odmeňovania AIFMD? Odpoveď 1: Odsek 4 Usmernení o správnych politikách odmeňovania podľa smernice o správcoch alternatívnych investičných fondov (ESMA/2013/232) stanovuje, že „Tieto usmernenia platia od 22. júla 2013, pričom podliehajú prechodným ustanoveniam smernice AIFMD.“

Otázky a odpovede Európskej komisie týkajúce sa smernice AIFM poskytli osobitné usmernenia k výkladu prechodných ustanovení článku 61 ods. 1

smernice AIFM. ... Po udelení povolenia na činnosť AIF sa na spoločnosť vzťahujú pravidlá odmeňovania stanovené v smernici AIFM a v usmerneniach o odmeňovaní. Príslušné pravidlá sa preto musia začať uplatňovať od dátumu udelenia povolenia.

Pokiaľ však ide o pravidlá týkajúce sa pohyblivej zložky odmeňovania (t. j. pravidlá, pre ktoré sú usmernenia uvedené v oddiele XI (všeobecné požiadavky na zosúladienie rizík) a v oddiele XII (osobitné požiadavky na primeranosť rizík) usmernení o odmeňovaní, správcovia AIF ich musia uplatňovať na výpočet platieb v súvislosti s novými pohyblivými zložkami odmeňovania svojim identifikovaným zamestnancom (ako sú vymedzené v usmerneniach o odmeňovaní) za výkonnostné obdobia nasledujúce po období, v ktorom boli schválené. Režim pohyblivej zložky odmeňovania správcov AIF by sa preto mal uplatňovať len na úplné výkonnostné obdobia a mal by sa uplatňovať na prvé úplné výkonnostné obdobie po udelení povolenia správcovi AIF.

Napríklad: ... v prípade správcu, ktorý už spravuje AIF, ktorého účtovný rok sa končí 31. decembra 2014 a ktorý podá žiadosť o povolenie pred 22. júlom 2014 a získa povolenie po tomto dátume (vrátane prípadov, keď povolenie získa po 31. decembri 2014), sa na výpočet platieb za účtovný rok 2015 musia uplatňovať pravidlá smernice o pohyblivej zložke odmeňovania.“

- 10 Napokon sa odvolávajú na Guide AIFM – Rémunération des gestions de FIA (Príručka správcu AIF - Odmeňovanie správcov AIF) uverejnenú AMF, podľa ktorej (s. 3):

„Podľa článku 61 ods. 1 smernice AIFM majú správčovské spoločnosti existujúce k 22. júlu 2013 lehotu jedného roka do 22. júla 2014 na to, aby splnili povinnosti stanovené smernicou AIFM a predložili žiadosť o povolenie svojmu príslušnému orgánu.

Môžu teda nastať tri prípady:

- správčovské spoločnosti, ktoré získali povolenie AIFM v období od 22. júla 2013 do 31. decembra 2013: opatrenia stanovené v stanovisku k odmeňovaniu správcov AIF sa budú uplatňovať na účtovný rok 2014 (pre pohyblivé zložky odmeňovania vyplatené v roku 2015),
- správčovské spoločnosti, ktoré získali povolenie na výkon činnosti správcu AIF len v období od 1. januára 2014 do 22. júla 2014: opatrenia stanovené v stanovisku k odmeňovaniu správcov AIF sa budú uplatňovať na účtovné obdobie 2015 pre pohyblivé zložky odmeňovania vyplatené v roku 2016,
- následne sa na nové správčovské spoločnosti, ktoré získajú povolenie na činnosť správcu AIF v roku N po 22. júli 2014, bude uplatňovať rovnaká logika: prvým účtovným rokom, ktorý sa má zohľadniť pri uplatňovaní opatrení stanovených v stanovisku k odmeňovaniu správcov AIF, bude rok N+1 pre pohyblivú zložku odmeňovania vyplatenú v roku N+2.“

- 11 Spoločnosť TFC v postavení odporcu odpovedá, že ustanovenia článku L. 533 – 22 – 2 code monétaire et financier (menový a finančný zákonník) boli uplatniteľné v deň uzavretia zmluvy o partnerstve, t. j. 27. júna 2014, keďže hoci nariadenie z 25. júla 2013 stanovuje odklad nadobudnutia účinnosti niektorých vykonávacích ustanovení, nie je to tak v prípade ustanovení ukladajúcich subjektom povinnosť zaviesť postupy a politiky odmeňovania vedúcich osôb správcovských spoločností AIF, ktoré sú „v súlade s riadnym a účinným riadením rizík“.
- 12 Ďalej tvrdí, že aj za predpokladu, že sa správcom AIF poskytla lehota na dosiahnutie súladu s novými ustanoveniami, ktorými sa preberá smernica o AIFM, nemôžu počas tejto lehoty uzavrieť zmluvu stanovujúcu odmenu v rozpore s článkom 13 smernice o AIFM, lebo článok 61 ods. 1 smernice o AIFM vyžaduje, aby „prijali všetky opatrenia, ktoré sú potrebné na dosiahnutie súladu s vnútroštátnym právom vychádzajúcim z tejto smernice“.

Stručný opis odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania a prejudiciálne otázky

- 13 Riešenie sporu závisí od toho, či sa článok L. 533 – 22 – 2 code monétaire et financier (menový a finančný zákonník), ktorý nadobudol účinnosť 28. júla 2013, uplatňoval ku dňu uzavretia zmluvy o partnerstve z 27. júna 2014. Odpoveď na túto otázku si vyžaduje výklad smernice o AIFM, najmä jej článkov 13 a 61.
- 14 Cour de cassation (Kasačný súd) konštatuje, že dokument Komisie zrejme pripúšťa, že existuje jednoročné prechodné obdobie, ktoré sa končí 21. júla 2014, pričom pred týmto dátumom sa od správcov AIF očakáva len vynaloženie maximálneho úsilia na splnenie požiadaviek vnútroštátneho práva, ktorým sa preberá smernica AIFM, a že až po tomto dátume sa všetky povinnosti vyplývajúce zo smernice AIFM stanú právne záväznými. V tejto analýze nie je relevantný ani dátum podania žiadosti o povolenie, ani dátum udelenia povolenia.
- 15 Na druhej strane sa mu zdá, že z analýz ESMA a AMF vyplýva, že správca AIF by podliehal pravidlám odmeňovania podľa smernice o AIFM a usmerneniam o odmeňovaní až odo dňa, keď získal povolenie, zatiaľ čo pred získaním tohto povolenia by sa na neho tieto pravidlá nevzťahovali. Podľa tých istých analýz by sa uvedené pravidlá uplatňovali až od začiatku finančného roka nasledujúceho po udelení povolenia.
- 16 Cour de cassation (Kasačný súd) sa domnieva, že zo znenia článku 61 ods. 1 smernice AIFM vyplýva, že žiadny z navrhovaných výkladov nie je jasný. Najmä súvislosť medzi získaním povolenia a uplatnením pravidiel vyplývajúcich zo smernice nie je z tohto článku jasne odvoditeľná.
- 17 Rovnako sa mu zdá byť možný iný výklad, pri ktorom by sa rozlišovalo podľa toho, či bolo odmeňovanie dohodnuté pred alebo po prebratí smernice o AIFM do vnútroštátneho práva: v prvom prípade by bolo možné pripustiť, že je náročné žiadať od správcu AIF, aby okamžite spochybnil odmenu, ktorá v čase jej

dohodnutia neporušovala žiadne pravidlá, a že by sa od správcu AIF mohlo nanajvýš požadovať, aby počas prechodného obdobia vynaložil maximálne úsilie na splnenie nových požiadaviek na odmeňovanie; v druhom prípade si možno predstaviť, že nadobudnutie účinnosti vnútroštátneho predpisu preberajúceho smernicu AIFM okamžite zakazuje správcovi dohodnúť sa do budúcnosti na odmeňovaní, ktoré by bolo v rozpore s pravidlami stanovenými touto smernicou, ktoré už nadobudli účinnosť.

18 Keďže presný výklad relevantných ustanovení smernice AIFM nie je jasný a Súdny dvor nemal príležitosť vykladať článok 61 ods. 1 tejto smernice, Cour de cassation (Kasačný súd) sa domnieva, že je potrebné položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky.

1. a) Majú sa článok 13 a článok 61 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 vykladať v tom zmysle, že správcovia AIF pôsobiaci podľa smernice pred 22. júlom 2013 sú povinní dodržiavať povinnosti týkajúce sa politík a postupov odmeňovania:

- i) po uplynutí lehoty na prebratie uvedenej smernice;
- ii) k dátumu nadobudnutia účinnosti ustanovení, ktorými sa smernica preberá do vnútroštátneho práva;
- iii) od uplynutia jednoročného obdobia, ktoré uplynulo 21. júla 2014, uvedeného v článku 61 ods. 1, alebo
- iv) od dátumu získania povolenia ako správcu podľa tejto smernice?

b) Závisí odpoveď na túto otázku od toho, či odmena vyplatená správcom alternatívneho investičného fondu zamestnancovi alebo vedúcemu zamestnancovi spoločnosti bola dohodnutá pred alebo po:

- i) uplynutí lehoty na prebratie uvedenej smernice;
- ii) dátume nadobudnutia účinnosti ustanovení, ktorými sa smernica preberá do vnútroštátneho práva;
- iii) uplynutí lehoty stanovenej v článku 61 ods. 1 smernice, teda 21. júla 2014;
- iv) dátume získania povolenia ako správcu alternatívnych investičných fondov?

2. Za predpokladu, že z odpovede na otázku 1 vyplýva, že po prebratí smernice do vnútroštátneho práva je správca alternatívnych investičných fondov počas

určitého obdobia povinný len vynaložiť maximálne úsilie na dosiahnutie súladu s vnútroštátnou právnou úpravou vyplývajúcou z tejto smernice, splní túto povinnosť, ak počas tohto obdobia zamestná zamestnanca alebo vymenuje vedúceho zamestnanca spoločnosti za podmienok odmeňovania, ktoré nie sú v súlade s požiadavkami vnútroštátneho ustanovenia, ktorým sa preberá článok 13 smernice?

PRACOVNÝ DOKUMENT